

QVÆSTIO MEDICA.

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS

MEDICORVM, DIE IOVIS XIV. IANVARII. M. PHILIBERTO MORISSET DOCT. MEDICO MODERATORE.

An *μαρτυρία* prudentissimi?

693

ANIMALIS *ἀνθρώπος, ἀφάρτος, εὐδαίμων*, corporis *σώμα, σῶμα, κίνησις, ἀσθενεία, ἡγεμονία*, non ut ceterorum animalium diuisibilis, nulli licet motui obnoxia corpoream tamen mouet molem; in homine principium est operationum *φύσις, ὁρμή, κίνησις, ἀσθενεία, ἡγεμονία*, eiusque beneficio solus inter animantia diuinitatis sit particeps. Ad hæc munia obeunda facultatum ministerio vitur ab ipsa inseparabili re ipsa tamen per actus & obiecta distinctarum. Naturalis cæteris prior in iecore *ἐμμενέουσα* officina residens, caloris ope suas functiones exercet, corpus ab ortu momento ad extremam vitæ periodum sustentat & reficit, eidem definitum incrementum præbet, semenque prolificum ad speciei propagationem impertit, & in calido humido radicitus defixa est. Vitalis in corde, caloris assidua pulmonum flabellatione contemperati, foco, à quo singulis partibus exhaustis vitalitas benefico influxu per perennem eius & arteriarum pulsationem refarcitur. Animalis in cerebri substantia actiones quæ voluntatis imperio reguntur obit quàm perfectissimè.

QVOVIS actu nobilior habitus substantiam in operando perficiens & facultatem ad promptius & facilius operandum determinans non modò cum ipsa ad actiones eliciendas, sed etiam ad modum illarum, à quibus vicissim producit, *ἐμμενέουσα* concurrat, optimam corporis temperiem ad virtutem animæ comparandam non inutilem (vt intellectus virtutum & vitiorum semina ac delitescentes in nobis igniculi satis testantur) necnon concinnam organorum structuram expostulat. Huius præcipuè facultas animalis susceptiua est, in cuius intellectiua potentia quinque sunt habitus ars, scientia, intelligentia, sapientia, prudentia. Prudentia virtutum regina, vitæ magistra circa homini bona vel mala recta cum ratione diiudicanda occupatur; hoc præstat virtute triplici intellectu quo præsentia dignoscit, memorià qua præteritorum recordatur per specierum diuinam asseruationem, quàm humidius cerebri obliterat, ficius (vt & intelligentiam) fouet; prouidentia, quæ ex præteritorum & præsentium collectione conflatur.

CAPVT quo solo homines & magis syncipite caluescent, à cerebro distinctum, non cerebri, sed oculorum & separandæ animalis facultatis à vitali, gratia factum, laudatur sphericum, ad latera depressum, anteriùs ac posterius protuberans. Apagæ *φωτὸν*, rotundum, ad latera prominens, aut cui alterutra deficit proiectura (nec contra naturam plures alias posse dari species quis ambigat) deterius in quo postica abolita fuerit, vt enim memorià sic prudentià destituitur. An ex figuræ concinnitate licet medico bonam partis temperaturam colligere, & perfectiores mentis operationes asserere? quidni? Ex futuris etiam quibus determinatur caput, conijcit peritus artifex, quas vbi habuerit salubris pronunciat, vt *ἀσφαρὶς κεφαλαλγία, ἡμικρανία, κεφαλαία*, alijsque morbis magis obnoxium.

NEQUE ex his duntaxat verum & ex alijs multis *ἐκ τῆς κοίτης, ἐκ τῆς ἡγεμονίας, ἐκ τῆς ἡλικίας, ἐκ τῆς ἡλικίας*, ex læuitate, ex voce, ex carne, ex partium magnitudine & paruitate, sua depromit signa *φυσιογνωμίαι*, & tanquam Zopyrus Socratem, cui & ipse suum addidit calculum, aut mulierosum; aut Nomus quidam ex oculis homicidam proditoremue agnoscit, siquidem vt affecti sunt oculi, ita fere reliquum corpus & animus; qui varietate colorum distincti, aquei, cæsi mobilissimi, cum venarum latitudine calidorum indices, non secus ac parui magnis præferendi, cum figura conueniente & virtutum operatione visus arguunt præstantiam. Nec mirum cum natura, quæ nihil frustra molitur magnis virtutibus digna domicilia largiatur, & ex vultu hominis ac decore membrorum colligatur, quantus illis spiritus intrauerit habitator.

ANIMALIA terrestria volatilibus, volatilia aquatilibus, homo cæteris, vir muliere, senex iuvene, iuuenis puero prudentiora sunt, atque inter ipsa quæ minori sunt capite; paruum etenim caput gracile est neruofum, nec ideo minus cerebri continet, sed ponderosius, solidius, ficius, minus excrementorum congerit, superflua potentius per septem Palladis arcis fenestellulas expurgat. Proceritas corporis, capitis moles nocet, *ἀσθενεία*, infensatos refert. Statura brevis, caput compendiosum, exile numquam officit, *μυροειδής* cum colli breuitate *φρονέουσα καὶ ἀσθενεία* quæ præditi cogitabundi sunt, in discursibus celeres, memoria valent, subtilem cerebri substantiam tenuisque spiritus obtinent, temperamentum, quod ad sapientiam confert, sortiuntur; proindeque tam *ἀρχαία*, quam prudentia pollent.

Ergo *μαρτυρία* prudentissimi. 140.

Proponebat Lutetiæ NICOLAUS HELIOT Parisinus, Anno R. S. H. M. DC. XXVII.

DOMINI DOCTORES DISPUTATVRL

M. Petrus de Beauvains.
M. Ioannes Texier.
M. Robertus Tullouë.

M. Antonius de Rat.
M. Dionysius le Soubi.
M. Bartholomæus Baralis.

M. Ioannes de Gorris.
M. Renatus Chartier.
M. Andreas du Chemin.

